

Jaarverslag RMC functie

Noord Kennemerland

Schooljaar 2008-2009

Inhoudsopgave

Jaarverslag RMC functie.....	1
Noord Kennemerland.....	1
Schooljaar 2008-2009Inhoudsopgave	1
Inhoudsopgave	2
1. De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie	3
1.1. Organisatie van de RMC-functie.....	3
1.2. Personele inzet	3
1.3. Opdracht van de RMC-functie	3
2. Het registreren van de voortijdige schoolverlater	4
2.1. Afspraken over meldingen met de scholen	4
2.2. De voortijdig schoolverlaters	5
3. Aantallen voortijdig onderwijsverlaters.....	6
3.1. Aantal voortijdige schoolverlaters naar leeftijd	6
3.2. Aantal voortijdig schoolverlaters naar woongemeente	7
3.3. Aantal voortijdig schoolverlaters naar geslacht	7
3.4. Aantal voortijdig schoolverlaters naar laatste opleiding	7
3.5. Aantallen herplaatste voortijdig schoolverlaters	8
3.6. Bestemming van herplaatste schoolverlaters.....	8
3.7. Convenant vsv 2008-2011.....	9
4. De zorgstructuur binnen de scholen	12
4.1. Voortgezet onderwijs	12
4.2. MBO	12
5. Activiteiten en projecten.....	13
5.1. Trajectbegeleiding.....	13
5.2. Instroomklas.....	13
5.3. Preventieproject overgang vmbo – mbo.....	14
COLOFON.....	16
Meer informatie is te verkrijgen bij:	16

1. De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie

De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC-functie) is een wettelijk geregelde functie. Nederland is voor wat betreft de Regionale Meld- en Coördinatiefuncties in 39 regio's verdeeld. De regio Noord Kennemerland, bestaand uit de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Graft de Rijk, Heerhugowaard, Heiloo, Langedijk en Schermer, heeft Alkmaar als contactgemeente voor deze functie aangewezen.

1.1. Organisatie van de RMC-functie

De RMC-functie is organisatorisch bij de gemeente Alkmaar ondergebracht en legt twee keer per jaar verantwoording af aan de portefeuillehouders onderwijs van de gemeenten uit de regio Noord Kennemerland.

De RMC-functie krijgt van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (Ministerie van OC&W) middelen om de taken uit te voeren voor de hele regio. De verantwoording van de rijksbijdrage over 2008 is bij dit jaarverslag gevoegd.

1.2. Personele inzet

In het verslagjaar is gebruik gemaakt van de volgende personele inzet:

- coördinatie	0,8 fte
- beleidsmatige ondersteuning	0,7 fte
- registratie	1,5 fte
- trajectbegeleiding	1,2 fte

1.3. Opdracht van de RMC-functie

De opdracht van het Ministerie voor OC&W aan de RMC-functie is driedelig:

- Een registratie bijhouden van alle voortijdige onderwijsverlaters uit Noord Kennemerland van 12 – 23 jaar zonder startkwalificatie (d.w.z. een diploma op vwo of havo niveau of een beroepsopleiding op minimaal niveau 2)
- Zorgen dat de voortijdige onderwijsverlater hulp krijgt om alsnog een startkwalificatie te behalen
- De samenwerking bevorderen tussen diverse instanties in het netwerk rond bovenstaande jongeren

Hoe de RMC-functie in het verslagjaar 2008-2009 invulling heeft gegeven aan deze driedelige opdracht is te lezen in de hierna volgende hoofdstukken.

2. Het registreren van de voortijdige schoolverlater

Alle jongeren van 12 -23 jaar uit de regio, die het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie, dus zonder diploma HAVO, VWO of MBO diploma niveau 2, moeten worden geregistreerd. Ook de jongeren die gedurende vier weken of langer het onderwijs niet bezoeken moeten gemeld worden bij de RMC-functie.

Het voeren van een goede registratie van voortijdige schoolverlaters in de regio is niet eenvoudig. Dat komt mede door de ingewikkelde regelgeving. Scholen voor VO mogen leerplichtige leerlingen pas uitschrijven als ze ingeschreven zijn op een vervolgschool. Leerlingen die langer dan vier weken de school niet bezoeken, zijn voor de RMC-functie voortijdig schoolverlaters en moeten dus als zodanig geregistreerd worden. Deze leerlingen, die ook bekend horen te zijn bij de leerplichtambtenaar, moeten dus allemaal apart gemeld worden bij de RMC-functie én weer afgemeld als ze weer naar school gaan. De regeling voor MBO scholen is anders. Zij mogen deelnemers die het onderwijs niet volgen uitschrijven nadat ze 8 weken aantoonbaar inspanningen hebben geleverd om de deelnemer terug op school te krijgen of een ander passend aanbod hebben gedaan.

Wat een goede registratie ook lastig maakt is de mobiliteit van de categorie niet leerplichtige leerlingen. Deze jongeren verhuizen veelvuldig, wisselen voortdurend van telefoonnummer en voelen zich vaak niet geroepen te reageren op officiële brieven. Als jongeren zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten en niet reageren moeten ze als voortijdige schoolverlater (vsv'er) worden opgenomen in de RMC registratie.

Scholen voor voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs melden sinds enige tijd de in- en uitschrijvingen van hun leerlingen of deelnemers aan de Informatie Beheer Groep (IBG) in Groningen. De gegevens die vanaf het schooljaar 2005-2006 op deze wijze door de IBG zijn verkregen, acht het Ministerie van OC&W betrouwbaar genoeg om als basis te fungeren voor rapportages over voortijdig schoolverlaten. De aantallen voortijdig schoolverlaters die de IBG in het schooljaar 2005-2006 heeft geregistreerd, worden gebruikt als nulmeting voor de convenanten die in 2008 met het onderwijs en de RMC-gemeenten zijn afgesloten om het aantal voortijdig schoolverlaters te verminderen. Hierover staat meer in hoofdstuk 3 van dit verslag.

Door de digitale koppeling met alle scholen voor VO in de regio én de controle van de RMC-registratie met de gegevens die de RMC-functie van de IBG ontvangt, wordt het registratiebestand wel steeds betrouwbaarder en kwalitatief beter. Aan de hand van de IBG lijsten zijn correcties doorgevoerd voor geregistreerde vsv-ers die inmiddels verhuisd zijn buiten de regio of die een startkwalificatie hebben gehaald en als zodanig niet in de RMC registratie waren verwerkt. Er zijn ook vsv'ers toegevoegd. In de loop van volgend schooljaar, als de IB gegevens automatisch kunnen worden ingelezen, zal besloten worden deze gegevens leidend te laten zijn in de registratie. Op dat moment zal geen gebruik meer gemaakt worden van de digitale scholenkoppeling en zullen scholen niet meer dubbel hoeven te melden (aan de IB groep en aan de gemeenten).

Het is de wens van de regiogemeenten om één regionale leerplicht- en RMC-registratie en -administratie van alle leerlingen tot 23 jaar te gaan voeren. Zodra alle voorwaarden daarvoor gerealiseerd zijn, zal een regionale administratie stapsgewijs worden ingevoerd. Voorwaarden zijn onder andere dat geregeld is dat op een juridisch juiste manier gebruik gemaakt kan worden van bronnen waaronder de gemeentelijke basisadministratie, dat er voldoende menskracht beschikbaar is en de betrouwbaarheid van het administratieve proces gegarandeerd is. Komend schooljaar zal met behulp van een gedetailleerd plan van aanpak met een tijdpad de regionale administratie gerealiseerd gaan worden. Deze registratie zal ook als bron worden gebruikt bij de samenwerkende partijen van het Jongerenloket.

2.1. Afspraken over meldingen met de scholen

Met alle scholen in de regio zijn afspraken gemaakt over het melden van voortijdig schoolverlaters tot 23 jaar zonder startkwalificatie aan de RMC-functie. Ze melden de leerplichtige leerlingen bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente en de niet leerplichtige leerling bij de RMC-functie. De leerplichtambtenaar meldt de leerlingen die langer dan vier weken het onderwijs niet bezoeken bij de RMC-functie voor registratie. De meldingsplicht betreft alle scholen voor voortgezet onderwijs in de regio en de instellingen voor middelbaar beroepsonderwijs (ROC en AOC). De scholen voor voortgezet onderwijs in de regio (en soms ook die buiten de regio) melden bijna allemaal hun in- en uitschrijvingen inmiddels digitaal aan de RMC-functie, ongeacht of het leerplichtige- of niet leerplichtige leerlingen betreft. Ook het Horizon College en het Clusius College melden digitaal. De Europese school moet wel handmatig blijven melden omdat hun registratiesysteem afwijkt van het landelijke systeem.

Het resultaat van de digitale melding is een gedetailleerde registratie van de schoolloopbaan van de leerling, geregistreerd op leerweg, klas etc. Ook een overstap van opleidingsrichting wordt nu automatisch bijgehouden. De overstap van de ene school naar de andere kan snel administratief verwerkt worden en het systeem is daardoor actueler. Niet alle scholen geven hun mutaties snel door aan de IB groep. Het gevolg is dat ook de

gegevens van de leerplichtadministratie dan later worden verwerkt wat de actualiteit niet ten goede komt. Binnenkort zal wettelijk worden bepaald dat mutaties binnen 14 dagen moeten worden doorgegeven aan de IB groep.

2.2. De voortijdig schoolverlaters

Alle niet leerplichtige onderwijsverlaters zonder startkwalificatie die gemeld worden, krijgen van de RMC-functie een standaardbrief, waarin gevraagd wordt naar hun huidige situatie op het gebied van werk of opleiding. Op grond van de antwoorden blijkt een deel van de jongeren overgestapt te zijn van de ene opleiding naar de andere, een ander deel aan het werk te zijn gegaan en een klein deel van de jongeren noch op school te zitten, noch te werken. Deze laatste groep wordt standaard benaderd door de trajectbegeleiders met een aanbod voor hulp.

De jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, niet reageren op de standaardbrief, en ook niet op een rappelbrief, worden als voortijdige schoolverlaters geregistreerd. De trajectbegeleiders blijven evenwel proberen deze jongeren te spreken. Een deel van deze jongeren blijkt later bij controle met behulp van de IB lijsten toch weer ingeschreven te zijn op een vervolgopleiding.

Voortijdige schoolverlaters die na één jaar nog in het registratiesysteem zitten worden opnieuw via een brief benaderd met de vraag naar hun huidige dagbesteding en of ze alsnog hulp willen van de RMC-functie. Een deel meldt dat ze werkt. Als ze aangeven in welke branche ze werken wordt hen een brief gestuurd met informatie over de mogelijkheid van werkend leren in die sector en welk kenniscentrum hen daarbij kan helpen. Degenen die aangeven hulp nodig te hebben bij het kiezen van een vervolgopleiding, worden benaderd door de trajectbegeleiders.

3. Aantallen voortijdig onderwijsverlaters

In dit hoofdstuk zullen eerst de cijfers over aantallen voortijdig schoolverlaters naar leeftijd, geslacht en laatste opleiding (3.1 t/m 3.3) worden gegeven zoals die door de RMC-functie zijn geregistreerd. Daarna komen de resultaten van het herplaatsen van de voortijdig schoolverlaters aan bod in 3.5. Het hoofdstuk eindigt met de cijfers die het Ministerie van OC&W sinds 2005-2006 vrijgeeft over voortijdig schoolverlaten. Tevens is een korte samenvatting van het convenant vsv 2007-2011 toegevoegd dat met het Ministerie is afgesloten op 19 mei 2008.

3.1. Aantal voortijdige schoolverlaters naar leeftijd

In tabel 1 zijn de aantallen nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters (“nieuwe vsv’ers”) van drie achtereenvolgende schooljaren weergegeven. Daarnaast is ook het aantal “oude vsv’ers” van dit schooljaar in de tabel opgenomen, dat zijn voortijdige schoolverlaters van het voorgaande schooljaar (2006-2007) of nog eerder, die noch hulp van leerplicht, noch van trajectbegeleiding hebben en aan het begin van het verslagjaar nog niet herplaatst waren. Deze jongeren reageren niet op brieven, niet op uitnodigingen. Zij blijven volgens de regelgeving wel tot het schooljaar waarin ze 23 jaar worden, geregistreerd in de RMC monitor en tellen mee als voortijdig schoolverlater.

Categorie leerlingen	Aantal nieuwe vsv’ers in 2006-2007	Aantal nieuwe vsv’ers in 2007-2008	Aantal nieuwe vsv’ers in 2008-2009	Aantal oude vsv’ers in 2008-2009	Totaal aantal vsv’ers in 2008-2009
Volledig leerplichtig	216	13	74	50	124
kwalificatieplichtig	183	10	164	56	220
Niet leerplichtig	458	684	611	1252	1863
Totaal	857	707	849	1358	2207

Tabel 1: Aantallen nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters (vsv’ers) naar leerplicht categorie over de schooljaren 2006-2007 t/m 2008-2009. In kolom 5 staat het aantal jongeren dat in voorgaande schooljaren als voortijdig schoolverlater is gemeld en dat in 2008-2009 nog steeds als vsv’er geregistreerd staat. In kolom 6 staat het totale aantal vsv’ers –oud en nieuw- dat in dit schooljaar geregistreerd is.

Het aantal volledig leerplichtige vsv’ers is in het schooljaar 2008-2009 veel hoger dan het jaar daarvoor. In het vorige verslag is gemeld dat in het schooljaar 2007-2008 vrijwel geen ‘thuiszitters’ door de leerplichtambtenaren (lpa) zijn gemeld bij de RMC registratie. Deze leerlingen mogen wettelijk niet uitgeschreven worden door de school als ze niet aansluitend op vervolgonderwijs worden ingeschreven. Melding van de leerlingen die langer dan 4 weken niet naar school gaan, wordt door de lpa gedaan. In het huidige verslagjaar is door een deel van de lpa’s goed gemeld maar sommige gemeenten melden niet of slechts een klein gedeelte. In werkelijkheid hebben meer leerlingen een tijdje thuis gezeten. Opgemerkt moet worden dat verreweg het grootste gedeelte na kortere of langere tijd weer terug gaat naar de oude school of op ander passend (speciaal) onderwijs traject wordt ingeschreven.

Het aantal kwalificatieplichtige leerlingen dat geen onderwijs bezoekt is explosief gestegen. Voorheen was dat ook wel zo maar vooral voor wat betreft de mbo scholieren vanuit de gemeenten minder zichtbaar. Door het aantrekken van twee leerplichtambtenaren die speciaal belast zijn met het toezicht op deze categorie deelnemers en voor de gehele regio werken, wordt duidelijker dat er een grote groep is die hulp nodig heeft om alsnog die startkwalificatie te halen. De acties zowel binnen als buiten de school, om de zorgstructuur ook binnen het mbo beter vorm te geven, heeft bijgedragen aan een betere melding van risicoleerlingen. Daarover in hoofdstuk 4 meer informatie.

3.2. Aantal voortijdig schoolverlaters naar woongemeente

Gemeente	Aantal vsv'ers 2006-2007	Aantal vsv'ers 2007-2008	Aantal vsv'ers 2008-2009	Aantal vsv'ers vorige schooljaren	Totaal 2008-2009
Alkmaar	445	372	497	702	1199
Bergen	51	36	37	82	119
Castricum	43	39	39	62	101
Graft – de Rijk	13	14	22	20	42
Heerhugowaard	158	140	121	242	363
Heiloo	29	15	18	33	51
Langedijk	67	67	50	113	163
Schermer		11		22	55
Andere gemeenten en verhuisd		13		82	114
<i>Totaal</i>		<i>707</i>		<i>1358</i>	<i>2207</i>

Tabel 2: De herkomst van de voortijdige schoolverlaters naar gemeente

NB. In deze tabel zijn de schoolverlaters, die uit het systeem verwijderd zijn omdat zij verhuisd en degenen die ouder zijn geworden dan 23 jaar, opgenomen bij de categorie “andere gemeenten en verhuisd”.

3.3. Aantal voortijdig schoolverlaters naar geslacht

In tabel 3 is het aantal voortijdig schoolverlaters uitgesplitst naar geslacht. Het is al jaren zó dat het aantal jongens onder de voortijdig schoolverlaters hoger is dan het aantal meisjes. Dit is een landelijk fenomeen. Ook dit jaar is dat weer het geval.

Geslacht	Nieuwe vsv'ers (06-07)	Nieuwe vsv'ers (07-08)	Nieuwe vsv'ers (08-09)	Oude vsv'ers per 01-08-08	Totaal (08-09)
Man	498 (58,1%)	418 (59,1%)	499 (58,8%)	793 (58,4%)	1292 (58,5%)
Vrouw	352 (41,1%)	282 (39,9%)	334 (39,3%)	498 (36,7%)	932 (37,7%)
Onbekend	7 (0,8%)	7 (1%)	16 (1,9%)	67 (4,9%)	83 (3,8%)
Totaal	857 (100%)	707 (100%)	849 (100%)	1358 (100%)	2207 (100%)

Tabel 3: Aantallen(en percentages) voortijdig schoolverlaters naar geslacht in de schooljaren 2006-2007, 2007-2008, 2008-2009 en het totale aantal(en percentage) dat geregistreerd staat als voortijdig schoolverlater in dit schooljaar 2008-2009

3.4. Aantal voortijdig schoolverlaters naar laatste opleiding

In tabel 4 is te zien dat er in 2005-2006 een enorme verhoging van het aantal voortijdig schoolverlaters is geregistreerd. Dit had te maken met het feit dat scholen vanaf 2005 verplicht de in- en uitschrijvingen aan de IBG zijn gaan melden. Dit, gecombineerd met de digitale scholenkoppeling aan de RMC-registratie, zorgde ervoor dat er veel voortijdig schoolverlaters in beeld zijn gekomen, die voorheen onzichtbaar bleven. Dat proces gaat nog steeds door. Uit het hele land komen vooral van de mbo scholen meldingen binnen van voortijdige schoolverlaters, soms ook oude mutaties van deelnemers die al langer geleden het onderwijs verlaten hebben. Bij het mbo is mede daardoor sprake van een behoorlijke stijging van het aantal vsv'ers . Bij de BBL opleidingen is het vooral voor de laagste niveaus moeilijk om een erkende werkplek te vinden.

Opleiding	Aantal vsv'ers 2004-2005	Aantal vsv'ers 2005-2006	Aantal vsv'ers 2006-2007	Aantal vsv'ers 2007-2008	Aantal vsv'ers 2008-2009
VO en Praktijkonderwijs	265	349	220	235	113
BOL niveau 1 en 2	89	201	155	126	191
BOL niveau 3 en 4	74	157	177	139	194
BBL niveau 1 en 2	30	122	125	85	153
BBL niveau 3 en 4	44	30	34	14	42
Overig (volwasseneneducatie, inburgering, voortgezet speciaal onderwijs, onbekend)	163	188	146	108	156
Totaal	665	1047	857	707	849

Tabel 4: aantal nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters naar laatste opleiding in de schooljaren 2004-2005 tot en met 2008-2009.

3.5. Aantallen herplaatste voortijdig schoolverlaters

Tabel 5 geeft inzicht in het aantal herplaatste jongeren in een vorm van onderwijs in dit schooljaar. Dit betreft zowel nieuw gemelde voortijdig schoolverlaters als 'oude' voortijdig schoolverlaters.

Vanaf 2007-2008 is de partiële leerplicht komen te vervallen door de invoering van de kwalificatieplicht. In tabel 5 zijn in de laatste 2 kolommen de categorieën volledig en partieel leerplichtig voor het gemak samengevoegd.

Categorie leerlingen	Totaal herplaatst in 2006-2007 (% van totaal vsv)	Totaal herplaatst in 2007-2008 (% van totaal vsv)	Totaal herplaatst in 2008-2009 (% van totaal vsv)
Volledig leerplichtig	117 (25,4%)	186 (46,7%)	113 (29,0%)
Partieel leerplichtig	102 (22,2%)		
Niet leerplichtig	241 (52,4%)	212 (53,3%)	276 (71,0%)
Totaal	460 (100 %)	398 (100%)	389 (100%)

Tabel 5: Aantallen herplaatste voortijdige schoolverlaters naar leerplichtcategorie in het schooljaar 2006-2007, 2007-2008 en 2008-2009

3.6. Bestemming van herplaatste schoolverlaters

Veel jongeren, met name jongeren op de lagere niveaus van het vmbo, kiezen voor een werkend leren traject na hun diploma. Ook de jongeren die hulp krijgen van trajectbegeleiding kiezen vaak voor een werkend leren traject. In onderstaande tabel wordt weergegeven waar ze naar toe zijn gegaan.

Bestemming onderwijs	389
BBL niveau 1 en 2	104
BBL niveau 3 en 4	35
BOL niveau 1 en 2	81
BOL niveau 3 en 4	95
Andere MBO opleidingen w.o. VAVO, Oriënteren etc.	31
ZMOK	5
VO, HAVO/VWO	6
VO: VMBO	9
PRO	5
Onbekend	17
Overige	1
Bestemming werk	180

Tabel 6: Bestemming herplaatste voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2008-2009 (NB een persoon kan verscheidene keren herplaatst zijn en kan dus meermalen opgegeven worden)

Naast de jongeren die terug zijn gegaan naar een vorm van opleiding zijn 180 jongeren aan het werk gegaan. De helft is actief bemiddeld door de trajectbegeleiders, de andere helft heeft zelf werk gevonden.

Na opschoning van de administratie met behulp van de IB bestanden zijn 75 voortijdige schoolverlaters uitgeschreven omdat zij een startkwalificatie hebben gehaald en zijn 43 jongeren uitgeschreven omdat ze buiten de regio zijn gaan wonen.

3.7. Convenant vsv 2008-2011

Het Ministerie van OC&W wil voldoen aan de doelstelling van het Lissabon akkoord om het aantal voortijdig schoolverlaters in 2012 te halveren.

Hiervoor heeft het Ministerie convenanten afgesloten met gemeenten en scholen.

Het convenant voor onze regio is op 19 mei 2008 afgesloten tussen het Ministerie van OC&W, de scholen voor voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs en de RMC functie Noord Kennemerland.

De scholen uit onze regio die hebben getekend zijn het ROC Horizon College, het AOC Clusius College, de Berger Scholen Gemeenschap, het Murmellius Gymnasium, het Stedelijk Dalton College, de OSG Willem Blaeu, RKSG Petrus Canisius College, het Huygens College, Trinitas College, de CSG Jan Arentsz en de Vrije School (Adriaan Roland Holst).

Een jaar later hebben het Jac P Thijsse College en het Bonhoeffer College ook het convenant ondertekend.

Doel van het convenant:

Het reduceren van het aantal nieuwe voortijdig schoolverlaters in 4 jaar tijd met ten minste 40%. Dit percentage wordt afgezet tegen een nulmeting: het schooljaar 2005-2006. Dit is het schooljaar waarin zowel VO-scholen als MBO-scholen de in- en uitschrijvingen voor het eerst volledig hebben gemeld aan de IBG.

Grofweg wordt gekeken welke leerlingen (op naam en rugnummer) op 1 oktober stonden ingeschreven bij een opleiding. Exact een jaar later wordt gekeken of dezelfde leerling een startkwalificatie heeft behaald, nog op een school zit dan wel de opleiding zonder startkwalificatie heeft verlaten. In het laatste geval is hij/zij een nieuwe voortijdig schoolverlater en telt als zodanig mee op het conto van de school waar hij/zij op 1 oktober ervoor stond ingeschreven.

Omdat de RMC-functie op een andere wijze voortijdig schoolverlaters moet registreren, namelijk alle voortijdig schoolverlaters die gedurende het gehele jaar door gemeld worden door scholen, zijn de aantallen voortijdig schoolverlaters uit het convenant niet te vergelijken met die van de RMC. Een ander verschil is dat de RMC-functie jongeren die aangeven een particuliere opleiding te volgen, niet als voortijdig schoolverlaters registreert. Deelnemers aan een particuliere opleiding worden door de IBG echter wel als voortijdig schoolverlaters geregistreerd. Deze jongeren krijgen geen studiefinanciering tijdens de opleiding en zijn daardoor voor de IBG 'onbekend'.

In ons convenant gaat het alleen om jongeren die woonachtig zijn in onze regio. Veel scholen hebben ook leerlingen van buiten onze regio. Om die reden hebben ROC's, maar ook AOC's en sommige VO-scholen meerdere convenanten met meerdere regio's afgesloten.

Het Ministerie toont alle beschikbare cijfers én de afgesloten convenanten op de website:

www.voortijdigschoolverlaten.nl Onder het kopje 'convenanten' kan het convenant 2008-1011 voor regio 24, Noord Kennemerland, worden bekeken. Het kopje 'feiten, cijfers en onderzoek' biedt toegang tot de beschikbare cijfers over voortijdig schoolverlaten.

In tabel 7 is een totaaloverzicht gemaakt van het tot nu toe gerealiseerde aantal voortijdig schoolverlaters in onze regio, volgens de gegevens van de IBG.

Aantallen vsv'ers	2005-2006	2006-2007	2007-2008
Totaal vo	353 (2.2%)	302 (1.9%)	254 (1.7%)
Totaal mbo	665 (11.6%)	645 (11.1%)	650 (11.0%)
Totaal regio	1018 (4.7%)	947 (4.4%)	904 (4.1%)

Tabel 7: aantal nieuw gemelde voortijdige schoolverlaters volgens cijfers van de IB Groep

NB: het gaat om alle leerlingen woonachtig in Noord Kennemerland en alle vo scholen en ROC's in Nederland

In tabel 8 staan de streefcijfers, de te verminderen aantallen vsv'ers, zoals afgesproken in het convenant van 18 mei (blauwe kolommen). Daarnaast zijn de nu gerealiseerde cijfers er naast gezet (oranje kolom: gerealiseerde vermindering). Hierbij dient opgemerkt te worden dat de cijfers over 2007-2008 nog geen definitieve cijfers zijn. Desondanks kan geconcludeerd worden dat het aantal vsv'ers binnen het VO aanzienlijk gedaald is.

Bevoegd gezag	Onderwijsinstelling	Brin	Aantal vsv'ers in 05-06*	Aantal vsv'ers in 06-07	Aantal vsv'ers in 07-08	Totaal te verminderen vsv'ers t/m schooljaar 07-08**	Gerealiseerde vermindering in 07-08	Totaal te verminderen vsv'ers t/m schooljaar 08-09**	Totaal te verminderen vsv'ers t/m schooljaar 09-10**	Totaal te verminderen vsv'ers t/m schooljaar 10-11**
St AOC Clusius College	Clusius College (VO)	25EF	42	45	39	-12	-3	-16	-18	-20
SOVON	Berger SGM	16ST	14	11	17	-1	+3	-3	-4	-6
SOVON	Murmellius Gymnasium	20AA	3	3	2	0	-1	-1	-1	-1
SOVON	Stedelijk Dalton College Alkmaar	19ZQ	42	26	30	-4	-12	-8	-13	-17
SOVON	Willem Blaeu	01XF	52	39	33	-5	-19	-10	-16	-21
SOVON	Huygens College	19ZX	13	7	6	-1	-7	-3	-4	-5
St PCC	Petrus Canisius College	02QX	75	63	37	-20	-38	-31	-42	-50
St Katholiek VO HHW	Trinitas College	00XA	30	29	19	-3	-11	-6	-9	-12
St Christelijk VO Alkmaar e.o.	CSG Jan Arentsz	02TD	32	35	21	-6	-11	-10	-11	-13
St Vrije scholen VO NH	Vrije school NH	16TS	9	10	13	-1	+4	-2	-3	-4
St Voortgezet Onderwijs Kennemerland	Jac P Thijssen College		17	14	15					
St Voortgezet Onderwijs Kennemerland	Bonhoeffer		8	10	11					
Totaal			312	268	243	-53	-95	-90	-121	-149

Tabel 8: Aantal voortijdige schoolverlaters volgens de IB Groep voor VO-scholen uit de RMC regio Noord Kennemerland (bron: www.voortijdigschoolverlaten.nl)

* 2005-2006 is het referentiejaar

** de streefcijfers zoals door het onderwijs opgegeven

Tabel 9 is identiek aan de vorige tabel, maar nu met de gegevens van het MBO. Zoals hier uit de (oranje) kolom 'gerealiseerde vermindering in 07-08' blijkt, geldt een andere conclusie dan voor het VO: bij 3 van de 5 instellingen is het aantal voortijdig schoolverlaters gestegen in plaats van gedaald.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat, aangezien het convenant op 19 mei 2008 is getekend, een effect van de daarbij horende maatregelen op zijn vroegst pas eind schooljaar 2008-2009 in de cijfers te zien zullen zijn.

Bevoegd gezag	Onderwijsinstelling	Brin	Aantal vsv'ers in 2005-2006 *	Aantal vsv'ers in 2006-2007	Aantal vsv'ers in 2007-2008	Totaal te verminderen vsv'ers t/m schooljaar 2007-2008**	Gerealiseerde vermindering in 07-08	Totaal te verminderen vsv'ers t/m schooljaar 2008-2009**	Totaal te verminderen vsv'ers t/m schooljaar 2009-2010**	Totaal te verminderen vsv'ers t/m schooljaar 2010-2011**
St AOC Clusius College	Clusius College (MBO)	25EF	33	28	21	-10	-12	-13	-15	-17
St ROC CN Kennemerland W Friesland	ROC Horizon College	25PT	432	451	433	-43	+1	-86	-129	-172
St ROC Kop van Noord Holland	ROC Kop van Noord Holland	04EU	3	6	9	0	+6	0	-1	-1
St voor Educatie en Beroepsopdracht	ROC Nova college	25PX	82	61	47	-9	-35	-17	-25	-33
St ROC van Amsterdam	ROC van Amsterdam	25PZ	54	48	59	-6	+5	-11	-16	-21
Totaal			604	594	572	-68	-35	-127	-186	-244

Tabel 9: Aantal voortijdige schoolverlaters volgens de IB Groep voor MBO-scholen uit de RMC regio Noord Kennemerland (bron: www.voortijdigschoolverlaten.nl)

* 2005-2006 is het referentiejaar

** de streefcijfers zoals door het onderwijs opgegeven

3.8 Programmamaatregelen n.a.v. het convenant

Het Ministerie van OCW heeft gedurende 4 jaar extra geld beschikbaar gesteld om het voortijdig schoolverlaten terug te dringen. De VO scholen en de mbo scholen moeten met dat geld gezamenlijke programma's opstellen om vsv te reduceren.

Er zijn 4 programma's afgesproken:

* *Noord Kennemerland verzuimt niet.* Ongeoorloofd verzuim is vaak een voorbode van uitval.

Op diverse scholen voor VO en op het ROC Horizon College worden verzuimcoördinatoren aangesteld om voortijdig schoolverlaten tegen te gaan (zie ook hfdst 4).

* *Noord Kennemerland draagt over.* De overstap van VO naar MBO moet voor veel jongeren extra begeleid worden. Voor risicoleerlingen moet naast een zorgvuldige zgn. koude overdracht ook informatie 'warm' worden overgedragen (zie ook hfdst 5.3)

* *Noord Kennemerland vangt op.* Jongeren die een verkeerde (opleidings)keuze hebben gemaakt in het MBO moeten actief geholpen worden bij een oriëntatietraject en sneller door kunnen stromen naar een nieuwe opleiding. Op deze manier kunnen ze voortbouwen aan hun portfolio, verliezen ze minder studietijd en hoeven ze niet uitgeschreven te worden.

* *Kiezen doe je zelf.* Jongeren in het VO moeten een duidelijker beroepsbeeld krijgen van de studie die ze kiezen. Oriëntatietrajecten op het MBO en meer praktische voorlichting door mbo docenten op het VO vormen daar een onderdeel van.

4. De zorgstructuur binnen de scholen

4.1. Voortgezet onderwijs

In het samenwerkingsverband Noord Kennemerland VO/SVO wordt voortdurend gewerkt aan het versterken van de zorgstructuur door scholing, onderlinge consultatie en overleg.

Alle scholen binnen dit samenwerkingsverband hebben een zorgadviesteam (ZAT). Aan het ZAT nemen de leerlingbegeleiders van de school deel, de zorgcoördinator, een medewerker van Bureau Jeugdzorg, de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de school gevestigd is en de jeugdarts die aan de school verbonden is. Aan enkele ZATs is ook de wijkagent of jeugdcoördinator van de politie verbonden. Bij die zorgadviesteams waar dat niet zo is heeft de school wel een directe lijn met de jeugdcoördinator van de politie om probleemleerlingen te kunnen bespreken. In het ZAT worden risicoleerlingen besproken, adviezen gegeven en begeleidingsplannen opgesteld. Op alle scholen zijn schoolmaatschappelijk werkers actief om schooluitval te beperken.

Elke school heeft een zorgcoördinator die o.a. gebruik maakt van de expertise van de Permanente Commissie Leerlingenzorg, de PCL. Deze commissie houdt toezicht op de leerlingstroom in het vmbo uit het leerwegondersteunend onderwijs, op de leerlingen die een beschikking voor het Praktijkonderwijs hebben gekregen en de zorgleerlingen die een beschikking van het CVI hebben gekregen i.v.m. een handicap en een reguliere school bezoeken.

Binnen het PCL smal beraad worden leerlingen die problematisch functioneren besproken. Dit overleg vormt de verwijzingscircuit naar de diverse opvangvoorzieningen zoals de Rebound, Herstart en het OPDC.

De scholen in Castricum horen bij het samenwerkingsverband Midden Kennemerland en hebben een andere zorgstructuur. Het Bonhoeffer College en het Clusius College hebben een ZAT waar de zorgcoördinator van de school, de jeugdarts, de schoolmaatschappelijk werker, leerplicht en politie aan verbonden is. Het Jac P. Thijssen College heeft voorsnog alleen een interne zorgstructuur. Op afroep worden daarbij externe partners uitgenodigd om over probleemleerlingen te overleggen. Dit overleg wordt dan gebruikt om leerlingen door te leiden naar de reboundvoorziening in Midden Kennemerland en Herstart. Bij de twee andere scholen is het ZAT het kanaal waarlangs leerlingen voor de voorzieningen worden aangemeld.

Het Bonhoeffer heeft een minimum aantal uren schoolmaatschappelijk werk ingezet. Het Clusius Castricum heeft fors geïnvesteerd in de inzet van schoolmaatschappelijk werk en bij het Jac P. Thijssen College is geen schoolmaatschappelijk werk aanwezig.

Bij de scholen voor VO in Noord Kennemerland zijn met behulp van de (tijdelijke) financiering vanuit de programmagelden van het Ministerie op enkele scholen verzuimcoördinatoren aangesteld. Zij hebben de taak alle verzuim van de leerlingen in kaart te brengen, controle uit te oefenen en zo nodig maatregelen te (laten) treffen. Na enkele maanden blijkt al dat deze maatregel effectief is bij het tegengaan van ongeoorloofd schoolverzuim. Alle scholen hebben contactpersonen die kunnen gaan melden bij de IB groep.

4.2. MBO

Bij het Horizon College heeft het afgelopen jaar zowel op de vestiging Alkmaar als Heerhugowaard een zorgadviesteam (ZAT) gefunctioneerd. Wat opvalt is het verschil in meldingen vanuit de verschillende sectoren. Sommige sectoren weten de interne weg van de zorgstructuur goed te vinden. Deelnemers uit deze sectoren worden ook regelmatig in de ZAT's besproken. Bij andere sectoren is het ZAT onvoldoende bekend.

Voorlichting gedurende het komend schooljaar moet daar verandering in brengen.

Op het AOC Clusius College, afdeling MBO, is ook een ZAT gestart. Op het Clusius is een heel goede samenwerking tussen de schoolmaatschappelijkwerker en de zorgcoördinator. Probleem bij deze school is dat deelnemers uit het hele land deze opleidingen bezoeken. Communicatie met de betreffende leerplichtambtenaren is daarom wat lastiger.

Ook het Horizon College heeft een verzuimcoördinator aangesteld. Deze heeft het afgelopen jaar veel werk verricht om de interne protocollen rond meldingen van verzuim over het voetlicht te brengen. Het aantal verzuimmeldingen bij de gemeenten loopt nu dan ook fors op. Samen met de aangestelde auditoren mentoraat op het HC zal de verzuimcoördinator het komend jaar het melden van wettelijk verzuim tot staand beleid proberen te maken. Het melden van verzuim via de IB groep zorgt ervoor dat gemakkelijker gemeld kan worden.

5. Activiteiten en projecten

5.1. Trajectbegeleiding

De trajectbegeleiders van de RMC-functie begeleiden jongeren die uitgevallen zijn of dreigen uit te vallen door middel van casemanagement naar een opleiding of een werkend leren traject. Als dat niet haalbaar is, begeleiden zij jongeren naar een stabiele werkplek op de arbeidsmarkt.

Zij begeven zich op het snijvlak van scholing, arbeidstraining, arbeidsvoorziening, bedrijfsleven en hulpverlening. Zij geven praktische ondersteuning aan jongeren en ouders door hulp te bieden bij onder andere het maken van scholings- of arbeidskeuzes, het verwerven van een baan, het opstellen van CV's en eventueel het begeleiden bij sollicitatiegesprekken. Zij zijn intermediair tussen jongere en werkgever of scholingstraject.

De intensiteit van de hulp door trajectbegeleiding is sterk wisselend. Voor sommige jongeren is het een lang traject met intensieve gesprekken, in kleine stappen. Bij andere jongeren is een verwijzing naar een partner in het jongerenloket of een kort gesprek en het verstrekken van informatie voldoende.

In tabel 10 staan de resultaten van de inspanning van trajectbegeleiding te zien.

Instroom	
In begeleiding van vorig jaar	51
Nieuwe instroom 2007-2008	309
Totaal in begeleiding	360
Uitstroom	
Werk	94
Scholing	105
Anders	51
Instroomklas	15
Verwijzing naar hulpverlening	4
Verwijzing naar partners in het jongerenloket (CWI, SoZaWe)	11
Ongemotiveerd/ Onbereikbaar	80
Totaal uitgestroomd	360

Tabel 10: Trajectbegeleiding in het schooljaar 2008-2009

De jongeren die begeleid worden door de trajectbegeleiders hebben een redelijk grote afstand tot school of arbeidsmarkt omdat sociale vaardigheden of een goede werkhouding ontbreekt. De jongeren met meer vaardigheden vinden hun weg naar een vervolg vaak via de partners in het jongerenloket, het CWI of ROC. Voor de echte risicjongeren zijn er nog steeds te weinig mogelijkheden om competenties te ontwikkelen in een beschermde omgeving.

5.2. Instroomklas

De Instroomklas is bedoeld voor jongeren die geen startkwalificatie hebben, graag (weer) een vorm van onderwijs willen gaan volgen, meestal een BBL opleiding, maar niet weten in welke richting.

Voor deze jongeren biedt de Instroomklas maatwerk. De instroom is drempelloos.

In deze klas worden jongeren getest op niveau en vaardigheden. Gedurende drie dagen per week volgen zij vakken in beroepenoriëntatie en algemeen vormende vakken. De overige twee dagen bezoeken ze bedrijven in de beroepsrichting die zij mogelijkwize willen kiezen of lopen mee met de betreffende opleiding.

Zo snel als mogelijk stromen ze in bij de opleiding van hun keuze, meestal een BBL opleiding. Zij krijgen actief hulp bij het zoeken naar een erkend leerbedrijf. De verblijfsduur in deze klas is maximaal 10 weken.

De begeleiding van de Instroomklas heeft het afgelopen jaar veel energie gestoken in het zoeken van passende snuffelstages voor de jongeren. Vaak volgden ze 3 verschillende stages om te kijken welk beroep het best bij hen past. Vooral deze praktische hulp bij de beeldvorming van een beroep blijkt belangrijk te zijn.

In het verslagjaar zijn 30 jongeren aangemeld. De resultaten in termen van uitstroom zijn te zien in onderstaande tabel:

Uitstroom naar:	2007-2008	2008-2009
BBL opleiding	7	1
BOL opleiding	8	12
Werk	12	2
Hulpverlening	4	1
Voortijdig gestopt	2	2
Niet verschenen op intake	3	6
Anders	3	2
Voortzetting in nieuw schooljaar		4
Totaal	39	30

Tabel 11: De uitstroom van de jongeren uit de instroomklas 2007-2008 en 2008-2009

De Instroomklas voorziet in een behoefte. Vooral jongeren die een tijdje in allerlei baantjes hebben gewerkt komen tot het besef dat een opleiding nodig is om een stabiele(re) werkplek te vinden. Een belangrijk deel van de jongeren is dan ook een vorm van onderwijs gaan volgen.

Uitstroom naar werk is dit jaar lager dan vorig jaar. Dat komt omdat het tijdens de recessie moeilijker is om werk te vinden.

In het schooljaar 2009-2010 zal dit project worden voortgezet.

5.3. Preventieproject overgang vmbo – mbo

Aan het einde van het schooljaar 2007-2008 is het preventieproject weer door de RMC-functie uitgevoerd. Extra hulp is aangeboden aan eindexamenleerlingen van het VMBO van de scholen voor voortgezet onderwijs in Noord Kennemerland voor de overstap naar het MBO. Partners in de uitvoering van het project zijn het UWV werkbedrijf en het Horizon College.

Leerlingen van wie de vervolgopleiding nog onduidelijk is of niet geregeld, krijgen gedurende de zomerperiode extra ondersteuning om een passende opleiding te vinden. Ook de leerlingen die kiezen voor een werkend leren traject maar nog geen passend leerbedrijf hebben gevonden of absoluut niet meer te motiveren zijn voor een opleiding, kunnen rekenen op hulp. Het doel van het project is voortijdige schooluitval te voorkomen bij de overstap van vmbo naar mbo.

De decanen van de scholen hebben vóór de zomervakantie de risicoleerlingen gemeld. Degenen die buiten Noord Kennemerland wonen zijn door de RMC functie doorgegeven aan de betreffende RMC regio's. Er zijn 198 vmbo leerlingen wonend in Noord Kennemerland gemeld die aan het einde van het schooljaar de overstap nog niet goed hadden geregeld (12%). Daar zijn door de RMC functie 21 leerlingen aan toegevoegd omdat bij controle bleek dat ze niet op de aangegeven bestemming waren terecht gekomen. In totaal zijn 219 leerlingen begeleid. Na hulp gedurende de zomervakantie is het percentage leerlingen dat niet is begonnen aan een vorm van opleiding teruggebracht tot 1% (16 leerlingen).

	totaal	Noord Kennemerland
Totaal aantal vmbo eindexamenleerlingen	2101	1624
Risicoleerlingen preventieproject 2009	248 (11.8%)	219 (13.5%)

Tabel 12: Preventie project overstap vmbo – mbo 2009

Aantal risicojongeren dat extra begeleiding kreeg	219	
Aantal dat vrijstelling kreeg i.v.m. volgen particulier onderwijs		14
Aantal < 18 jr dat na de zomer nog bij leerplicht in behandeling was:	13	
Staan op een wachtlijst voor instroom in okt – febr		2
Vrijstelling i.v.m. werk		4
Detentie, hulpverlening of speciale trajecten		5
Nog in behandeling bij leerplicht		2
Aantal > 18 jr in behandeling bij RMC:	3	

Tabel 13: Overzicht resultaat na het preventieproject overstap vmbo – mbo 2008

5.4. Jongerenloket

Het jongerenloket is met ingang van april 2008 een ketensamenwerking geworden mét een fysiek loket. Het loket is gehuisvest op het werkplein. Jongeren kunnen zich melden bij het loket en worden na de intake doorgeleid naar de partners in de back-office.

In de eerste maanden van het verslagjaar vond de verwijzing meestal per telefoon of email plaats. Vanaf december 2008 wordt gebruik gemaakt van het integrale dienstverleningssysteem “Jongeren Centraal”. Alle jongeren die geen startkwalificatie hebben worden automatisch doorgeleid naar de RMC functie of de Dienst Informatie en Advies (DIA) van het Horizon College. Bij het hoofdstuk trajectbegeleiding is te zien dat dit veel jongeren betreft. Het Jongerenloket krijgt steeds meer een centrale rol bij de verwijzing van jongeren.

5.5. Coachingsproject

De Taskforce Jeugdwerkloosheid heeft bij haar afscheid een erfenis overgedragen aan het Oranjefonds: middelen voor de grote steden om mentorprojecten te starten of te ondersteunen. Het gaat om 75.000 euro per jaar gedurende 4 jaar.

Kern 8 heeft namens de diverse partijen een aanvraag bij het Oranjefonds ingediend en aan het einde van het verslagjaar gehonoreerd gezien. De nieuwe overkoepelende naam is “Mentoraat op maat”.

Het project houdt in dat de organisaties die al mentorprojecten bieden extra ondersteund worden. Dit zijn het Gilde met het project coach4you (coaching gedurende de overgang basisschool – voortgezet onderwijs), Parlan (coaching van jongeren op aangeven jeugdzorg en ook onderwijs), Z11 (spreek uit zetelf) een coachingsproject voor vmbo scholieren.

Alle voorbereidingen zijn getroffen om daadwerkelijk hulp te gaan verlenen. Kern 8 begeleidt het proces . De matches kunnen vanaf het begin van het volgend schooljaar gerealiseerd gaan worden.

5.6. Leren en werken in winkelstad Alkmaar

Het project “leren en werken in winkelstad Alkmaar” is voor het tweede achtereenvolgend jaar met succes uitgevoerd. Het project richt zich op zwakke jongeren onder de 23 jaar zonder startkwalificatie uit niveau 1 die een grote kans hebben op schooluitval omdat veel vaardigheden ontbreken. Zij kunnen afkomstig zijn uit het praktijkonderwijs maar ook uit een vroegtijdige afgebroken schoolloopbaan in het vmbo. Ze volgen een AKA opleiding bij de sector economie.

Het project voorziet in extra begeleiding van de jongeren tijdens hun stage bij de erkende leerbedrijven door de inzet van een vakmentor.

De voorbereiding op de stage, de zorgvuldige match tussen leerling en bedrijf, de intensieve begeleiding en de korte lijn via de mentor tussen docent, werkgever en deelnemer zorgen ervoor dat ook deze jongeren hun stage succesvol kunnen afronden en door kunnen stromen naar het volgende niveau.

De werkgevers die betrokken zijn bij dit project zijn enthousiast over de samenwerking en vinden het op deze manier geen probleem om de echte risicojongeren een kans te geven.

Enkele resultaten:

19 deelnemers zijn ingestroomd.

- 6 deelnemers zijn na gesprekken en intakes niet begonnen in dit project. 5 van hen zijn overstapt naar een andere sector/opleiding en hebben daar hun AKA diploma gehaald.
- 5 deelnemers zijn tussentijds gestopt of moesten stoppen. Drie van hen hebben via een andere opleiding hun AKA diploma gehaald en een kandidaat is verhuisd.
- 8 deelnemers zijn geslaagd voor hun AKA diploma.

Ook dit jaar blijkt dat deze AKA groep met kleine stapjes moet worden geholpen. Kenmerk van deze groep is dat ze weinig beeld hebben van de werkzaamheden waar ze voor hebben gekozen, het gewenste gedrag dat daarbij hoort en de huisregels in het bedrijf. Naast leerproblemen hebben ze vooral ook privé problemen die van grote invloed zijn op het succesvol doorlopen van de opleiding. Komend schooljaar zal gekeken worden of de hulp van het zorgadviesteam hiervoor kan worden ingeschakeld.

De deelnemende partijen aan het project, te weten :het ROC Horizon College, Kenniscentrum Handel, de werkgevers in de binnenstad Alkmaar en de RMC-functie, hebben te kennen gegeven ook het volgend schooljaar graag het project te zullen voort zetten.

COLOFON

Uitgave: januari 2010
Vorm: Team DTP gemeente Alkmaar
Oplage: 200 stuks

Meer informatie is te verkrijgen bij:

RMC Noord-Kennemerland
P/a Gemeente Alkmaar, sector ~~MO~~
Coördinator Rian Agterof
Postbus 53
1800 BC Alkmaar
Telefoon: 072-548 8140
E-mail: ragterof@alkmaar.nl